

T A U T A S P O L K A

Latviešu dejas 8 pāriem

A. Donasa horeogrāfija un apraksts, G. Ordellovska
mūzika

Deja iecerēta masu uzvedumiem, bet aprakstā dots skatuves variants. Horeogrāfiskais risinājums balstās uz latviešu tautas deju soļiem un elementiem, izmantojot arī vairāku populāru pāru deju motīvus.

Dejotāju novietojums dejas sākumā parādīts 1. zīmējumā. Masu uzvedumā (stadionā, laukumā, uz estrādes) kolektīvi izvietoti kvadrātos, kā uz šaha galdīša. Mūzikas ievadā - 3 akordi.

P i r m a i s g ā j i e n s

Mūzikas 1. daļa (1.-8. t. x 2)

1. - 4. t. - Dejotāju 1., 2., 3., 4. pāris vajējā vidukļa - plecu aptvērienā, brīvās rokas sānos, ar astoņiem gājiena soļiem virzās no skatuves dibenplāna kreisās un labās kulisēs uz dibenplāna vidu (1. zīm.).
5. - 8. t. - 1., 2., 3., 4. pāris parastajā dejas aptvērienā, ar četriem galopa polkas soļiem griežoties pa labi, virzās uz skatuves priekšplānu. 3. un 4. pāris dejoj aiz 1. un 2. pāra.
- 5., 6. un 7., 8. pāris tajā laikā atkārtos 1., 2., 3., 4. pāra 1. - 4. t. darbības. 8. t. beigās visi dejotāji paliek četrās līnijās, kā parādīts 2. zīmē.

Mūziku atkārtos.

1. - 4.t. - Visi deļotāji līnijās, liekot rokas cits citam uz pleciem, deļo septiņus galopa soļus pa labi - meitas uz skatuves priekšplānu, puīši uz dibenplānu. Vadošie malējie deļotāji strauji paceļ labās rokas sānis kustības virzienā. Līniju galā pēdējiem deļotājiem rokas sānos. Kustību pabeidz ar vieglu kreisās kājas piesitēnu.
5. - 8.t.- Deļotāji ar 1.-4.t. darbībām virzās atpakaļ uz savām vietām.

mūzikas 2. daļa (9.-16.t. x 2)

- 9.t. - Uz "viens, divi" - visi puīši deļo divus galopa soļus pa kreisi.
- 10.t. - Uz "viens" - ar kreiso kāju izpilda vēl vienu soli pa kreisi, uz "divi" pagriežas uz kreisās kājas ceturtdaļapli pa kreisi (ar skatienu pret skatītājiem) un ar labo kāju viegli piesit līdzās kreisajai.
- 11.t. - Atkārto 9.t. darbības, tikai šoreiz sāk ar labo kāju un virzās pa labi.
- 12.t. - Atkārto 10.t. darbības ar labo kāju, piesit ar kreiso kāju.
13. - 16.t.-Puiši vēlreiz atkārto 9.-12.t. darbības un, tā deļojot apkārt meitām, zīmējumā veido kvadrātu. Deļojot galopu, augums pakāpeniski jāatliec pretēji kustības virzienam, kas kopskatā rada vēlamo noskaņu. Meitas šajā laikā ar adatiņu polkas soļiem, turot rokas sānos, deļo uz vietas, griežoties

pa labi (3.zīm.).

Mūziku atkārtoti

9. - 16.t. - Meitas atkārtoti pusi 9.-16. t. darbības, bet puisis ar adatiņu polkas soļiem griežas uz vietas pa labi. Rokas sakrustotas uz 17. t. Nobeigumā visi dejojotāji paliek kolonnās ar skatiem pret skatītājiem. Rokas sānos (4.zīm.).

Mūzikas 3.daļa (17.-24.t. x 2)

17. - 18.t. - 2., 1., 6., 5. pāris līnijās dežo trīs soļus ar piesitienu pa labi, uz skatuves kreisās puses kulisēm, bet 3., 4., 7. un 8. pāris uz kreisās uz skatuves labās puses kulisēm. Pirmā soļa laikā uz "viens" visi dejojotāji straujā paceļ rokas kustības virzienā. Otra roka sānos.
19. - 20.t. - Visi izpilda 17.-18.t. darbības, virzoties atpakaļ uz savām vietām; pēdējā, 20.taktī, partneri pagriežas viens pret otru, piesit kāju un nostājas slēgtajā vidukļa = plecu aptvērienā.
21. - 24.t. - Dejojotāji ar adatiņu polkas soļiem griežas uz vietas pa labi. Nobeigumā atlaiž aptvērienu, meitas liek rokas sānos, bet puisi sakrusto uz kreisām, uz partneri paliek stāvēt viens otram pretī, skatiens vienam pret otru (2.zīm.).

Mūziku atkārtoti

- 17.- 20.t. - Dejojotāji atkārtoti 17.-20.t. darbības vēlreiz, tikai tagad visi virzās pa kreisi, meitas uz skatuves

dibenplanu, bet puīši uz priekšplanu un atpakaļ.

21. - 24.t. - Atkārto 21.- 24.t. darbības.

O t r a i s g ā j i e n s

Mūzikas 1. daļa (1.-8.t. x 2)

1. - 4.t. - Visi pāri ar sīkās polkas soļiem divas reizes apgriežas labo elkoņu satvērienā. Brīvās rokas paceltas.
5. - 8.t. - 1. un 4. pāris sadod rokas un izveido dārziņu, to pašu dara 2. un 3., 6. un 7., 5. un 8.pāris un ar sīkās polkas soļiem dejo pret dejas ceļu līdz savām vietām.

Mūziku atkārto

1. - 4.t. - Dejotāji atkārto 1.-4.t. darbības, tikai kreiso elkoņu satvērienā.
5. - 8.t. - Atkārto 5.-8.t. darbības, tikai dejojot pa dejas ceļu. Nobelgumā visi paliek ar skatienu viens pret otru.

Mūzikas 2. daļa (9.-16.t. x 2)

9. - 16.t.- Meitas un puīši, atrodoties ar skatienu viens pret otru, izpilda divus galopa soļus pa kreisi, ar ceturtdaļpagriezienu veidojot kvadrātu, tāpat kā puīši 1.gājiena 9. - 16.t. Meitām rokas sānos, puīšiem sakrustotas uz krūtīm (5.zīm.).

Mūziku atkārto

9. - 16.t. - Visi dejotāji, atgriezušies savās vietās, ar adatiņu polkas soļiem griežas uz vietas pa labi.

Masu uzvedumos otrā gājiena mūzikas 1. un 2.

daļu izpilda šādi:

Mūzikas 1.daļa (1.-8.t. x 2)

1. - 8.t. - Visi kolektīvi, kas novietojušies kvadrātos uz laukuma vai estrādes, ar piecpadsmi galopa soļiem virzās uz blakus esošajiem brīvajiem kvadrātiem, piemēram, kolektīvi, kas atrodas pirmajā līnijā, dejo pa labi, bet otrajā - pa kreisi. Pirmā soļa laikā dejojotāji paceļ rokas sānis kustības virzienā, brīvās rokas liek sānos. 8.t. beigās dejojotāji, nonākuši jaunajā kvadrātā, apstājas un izpilda piesitienu ar brīvo kāju. Meitām tagad rokas sānos, pušiem - sakrustotas uz krūtīm.

Piezīme: līnijās rokas var būt uzliktas arī uz pleciem.

Mūziku atkārtot

1. - 8.t. - Pirmās līnijas dejojotāji izpilda pirmā gājiena 9. - 16.t. pušu darbības - divus galopa soļus pa kreisi ar ceturtdaļpagriezienu, veidojot kvadrātu. Otrās līnijas dejojotāji (kolektīvi) tāpat izpilda divus galopa soļus ar ceturtdaļpagriezienu pa kreisi, tikai sāk pretējā virzienā - ar labo kāju pa labi, un tālāk ar ceturtdaļpagriezienu pa kreisi virzās un veido kvadrātu no skatītājiem un dibenplāna pusē, pretēji pirmajai līnijai, kur kvadrāts iezīmējas uz skatītāju pusi.

Mūzikas 2. daļā 9. - 16.t. visi kolektīvi - ar piecpadsmit galopu soļiem dejo atpakaļ uz saviem kvadrātiem. Nonākuši savās vietās, mūzikas atkārtojumā 9.-16.t. ar adatiņu polkas soļiem griežas pa labi.

+ + +
+

Mūzikas 3.daļa (17.- 24.t. x 2)

17. - 20.t. - Visi dejotāji galopa satvērienā ar galopa soļiem dejo pa dejas ceļu, veidojot apli.
21. - 24.t. - Dejojotāji parastajā aptvērienā dejo četrus galopa polkas soļus pa dejas ceļu, griežoties pa labi.
- Mūziku atkārto.
17. - 24.t. - Dejojotāji turpina virzīties pa dejas ceļu ar galopa un galopa polkas soļiem. Nobeigumā paliek aplī krustiskajā roku satvērienā ar skatīšanos dejas ceļa virzienā.

T r e š a i s g ā j i e n s

Mūzikas 1.daļa (1.-8.t. x 2)

"Metieniņa" variants

- 1.t. - Uz "viens, divi" - puisis ar kreiso, bet meita ar labo kāju izpilda divus piesitienus.
- 2.t. - Uz "viens, divi" - puisis uz vietas izpilda trīs soļus (kreisā, labā, kreisā kāja), reizē ar roku un auguma kustību it kā pārmetot meitu apļa iekšpusē sev līdzās. Meita, sākot ar kreiso kāju, pārvietojas ar četriem sīkiem skrējiena soļiem.
3. - 4.t. - Atkārto 1.-2.t. darbības, tikai tagad piesitienus

meitas izpilda ar kreiso, puisi ar labo kāju, bet pārskrējienu meitas sāk ar labo kāju. (Mūzikas pavadījumu 1.-4.t. izpilda lēnākā tempā)

5. - 6.t. - Visi dejo divus sīkās polkas soļus pa dejas ceļu.
7. - 8.t. - Puisis, griežoties ar diviem sīkās polkas soļiem uz vietas pa kreisi, apgriež meitu vienu reizi apkārt.

Mūziku atkārto

1. - 8.t. - Atkārto iepriekšējās 1.-8.t. darbības. Nobeigumā dejotāji atlaiž rokas un paliek ar skatienu viens otram pretī - puisi apla iekšpusē, meitas ārpusē. Meitām rokas sānos, puisiem sakrustotas uz krūtīm.

Mūzikas 2. daļa (9. - 16.t.x 2)

- 9.t. - Dejotāji izpilda divus plašus galopa soļus pa kreisi - meitas ārējā aplī pret dejas ceļu, puisi iekšējā aplī pa dejas ceļu.
- 10.t. - Uz "viens" liek vēl vienu plašu soli ar kreiso kāju kustības virzienā. Uz "divi" - ar labo kāju izpilda piesitienu līdzās kreisajai.
11. -12.t. -Atkārto 9.-10.t. darbības, sākot ar labo kāju, atpakaļ uz savām vietām.
13. -16.t.- Dejotāji slēgtajā vidukļa-plecu aptvērienā ar adatiņu polkas soļiem griežas uz vietas pa labi.

Mūziku atkārto

9. -16.t. - Atkārto iepriekšējās 9.-16.t. darbības un nobeigumā paliek vienā aplī - meitas ar skatienu pret

meitas izpilda ar kreiso, puīši ar labo kāju, bet pārskrējienu meitas sāk ar labo kāju. (Mūzikas pavadījumu 1.-4.t. izpilda lēnākā tempā)

5. - 6.t. - Visi dežo divus sīkās polkas soļus pa dejas ceļu.
7. - 8.t. - Puīšis, griežoties ar diviem sīkās polkas soļiem uz vietas pa kreisi, apgriež meitu vienu reizi apkārt.

Mūziku atkārto

1. - 8.t. - Atkārto iepriekšējās 1.-8.t. darbības. Nobeigumā deļotāji atļaiž rokas un paliek ar skatienu viena otram preti - puīši apla iekšpusē, meitas ārpusē. Meitām rokas sānos, puīšiem sakrustotas uz krūtīm.

Mūzikas 2. daļa (9. - 16.t.x 2)

- 9.t. - Deļotāji izpilda divus plašus gēlopa soļus pa kreisi - meitas ārējā apli pret deļas ceļu, puīši iekšējā apli pa deļas ceļu.
- 10.t. - Uz "viens" liek vēl vienu plašu soli ar kreiso kāju kustības virzienā. Uz "divi" - ar labo kāju izpilda piesitienu līdzās kreisajai.

11. -12.t. -Atkārto 9.-10.t. darbības, sākot ar labo kāju, atpakaļ uz savām vietām.

13. -16.t.- Deļotāji slēgtajā vidukļa-plecu aptvērienā ar adatiņu polkas soļiem griežas uz vietas pa labi.

Mūziku atkārto

9. -16.t. - Atkārto iepriekšējās 9.-16.t. darbības un nobeigumā paliek vienā apli - meitas ar skatienu pret

dejas ceļu, puisī ar skatienu pa dejas ceļu.

Mūzikas 3. daļa (17.-24.t. x 2)

"Plaukstipolkas" variants.

- 17.t. - Dejotāji uz "viens, divi" divas reizes sasit plaukstas.
- 18.t. - Uz "viens"- partneri sasit labo roku plaukstas, uz "divi" - pauze.
19. -20.t. - Viņa. Meitas, ejot ar trim gājiena soļiem pa apļa ārpusi pret dejas ceļu, divas reizes sasit plaukstas, pāiet garām savam puisim un nonāk apļa iekšpusē, kur 20.t. pirmajā ceturtdaļā sasit kreiso roku plaukstas ar pretī nākošo puisī. Puisī tajā laikā arī izpilda šo pašu darbību, vārzoties pa dejas ceļu (6.zīm.).
- 21.t. - Dejotāji turpina soļot, sit divas reizes plaukstas, un puisī nonāk apļa iekšpusē, meitas ārpusē. Sastiekas ar trešo dejotāju (savu partneri ieskaitot).
- 22.t. - Ritmiski soļojot, dejotāji turpina vijū (6.zīm.), Uz "viens" sasit labo roku plaukstas ar trešo pretī nākošo dejotāju, veikli pāiet tam garām, uz "divi" sasit kreiso roku plaukstas ar ceturto dejotāju.
- 23.t. - Turpinot vijū, dejotāji soļojot sit divas reizes plaukstas.
- 24.t. - Sastiekas ar piekto pretī nākošo dejotāju un sasit ar to abu roku plaukstas.

Mūziku atkārtō

17. -24.t. - Atkārtō 17.-24.t. darbības, virzoties kā iepriekš,

līdz satiek savu partneri (17.-18.t. darbības izpilda uz vietas, ar piekto deļotāju).

Masu uzvedumā, kur vienā aplī var būt apvienoti vairāki kolektīvi, viju izpilda, kā norādīts aprakstā, līdz 24.t. Mūzikas atkārtojumā - 17.-18.t. - labo roku plaukstas vēl sasit ar piekto deļotāju, tad deļotāji pagriežas atpakaļ un izpilda viju, atgriežoties pie sava partnera. Meitas virzās pa deļas ceļu, puīši - pret deļas ceļu. Nobeigumā puīši paliek ar skatienu, meitas ar muguru deļas ceļā virzienā un sadoļ labās rokas.

C e t u r t a i s g ā j i e n s

Mūzikas 1.daļā (1.-8.t. x 2)

"Litenieša" variants

1. - 4.t. - Deļotāji ar sīkās polkas soļiem virzās pa deļas ceļu - meitas griežoties zem paceltaļājām sadoļtajām labajām rokām. Brīvās rokas sānos.
5. - 6.t. - Puīši satver meitas latviskajā aptvērienā un, ar diviem polkas soļiem griežoties pa labi, virzās pa deļas ceļu uz priekšu.
7. - 8.t. - Puīši, atrodoties ar muguru, meitas ar skatienu pret centru, atļaiž aptvērienu, abi liek rokas sānos un ar diviem polkas soļiem apgriežas - puīši pa kreisi, meitas pa labi.

Mūziku atkārto

1. - 8.t. - Tās pašas darbības atkārto vēlreiz; nobeigumā deļotāji paliek vienā aplī - puīši ar skatienu, meitas ar muguru deļas ceļā virzienā.

Mūzikas 2. daļa (9.-16.t. x 2)

9. - 10.t. - Visi izpilda divus galopa soļus un soli ar piesitienu pa kreisi - puisī uz centru, meitas no centra uz āru Meitām rokas sānos, puisiem sakrustotas uz krūtīm.
11. - 12.t. - Visi dejotāji ar diviem adatiņu polkas soļiem apriežas apkārt.
13. -14.t. - Izpilda 9.-10.t. darbības pa labi, dodoties atpakaļ uz savām vietām.
15. -16.t. - Slēgtajā vidukļa - plecu aptvērienā ar diviem adatiņu polkas soļiem apriežas pa labi.

Mūziku atkārto

9. - 16.t. - Atkārto iepriekšējās darbības, tikai tagad meitas virzās uz centru, bet puisī prom no centra.

Mūzikas 3. daļa (17.-24.t. x2)

17. -24.t. - Dejojāji atkārto trešā gājiena 17.-24.t. darbības. ("Plaukstīppolkas" variantu)

P i e k t a i s g ā j i e n s

Mūzikas 1.daļa (1.-8.t. x 2)

1. -8.t. x 2 - Dejojāji atkārto ceturto gājiena 1.-8.t. darbības ("Litenieša" variantu).

Mūzikas 2. daļa (9.-16.t. x 2)

- 9.-16.t.x2 - Dejojāji atkārto trešā gājiena 9.-16.t. darbības (galopa soļi pretējos virzienos un griešanās pa pāriem):

Mūzikas 3. daļa (17.-24.t. x 3)

17. - 20.t.- Dejojāji galopa satvērienā izpilda astoņus galopa soļus pa dejas ceļu.

21. -24.t. - Dejo četrus galopa soļus parastajā dejas aptvērīenē pa dejas ceļu, griežoties pa labi.

Mūziku atkārtō

17. - 18.t. - Puiši, atrodoties ar skatienu, meitas - ar muguru pret centru, ar galopa soļiem strauji virzās pa dejas ceļu, 17.t. uz "viens-i, divi" katrs dejojotājs divas reizes sasit plaukstas, bet 18.t. uz "viens" meita sasit kreiso plaukstu ar puīša labo, uz "divi" labo - ar puīša kreiso.

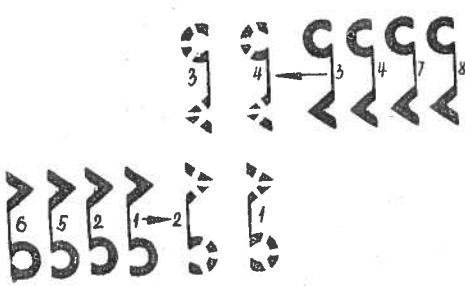
19. - 22.t. - Atkārtō 17.-18.t. darbības divas reizes.

23. t. - Katrs dejojotājs divas reizes sasit plaukstas.

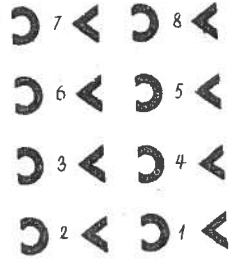
24.t. - Visi izpilda trīs plaukstu sasitienus un trīs kāju piesitienus, reizē pagriežoties pret skatītājiem.

Mūziku atkārtō

17. -24.t. - Dejojotāji virknē ar galopa soļiem, skatiens pret skatītājiem, aizdejo no skatuves: meitas liek rokas sānos un dejo uz labās puses kulisēm, bet puīši sakrusto rokas uz krūtīm un dejo uz skatuves kreisās puses kulisēm.

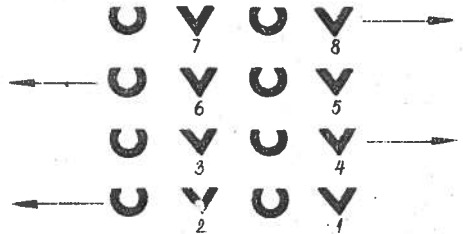
1. sim.

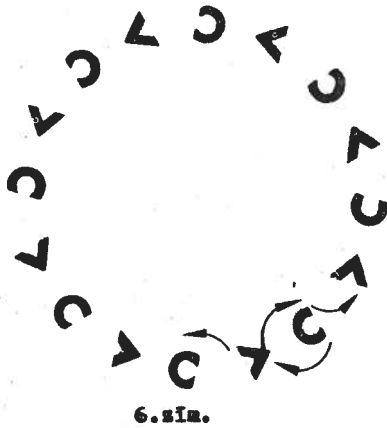
2. sim.

3. sim.

4. sim.

5. sim.

1. | 2.

The first system of music consists of two measures. Measure 1 is marked '1.' and contains a treble clef with a sixteenth-note arpeggiated chord and a bass clef with a quarter-note chord. Measure 2 is marked '2.' and contains a treble clef with a half-note chord and a bass clef with a quarter-note chord. A repeat sign is at the end of the system.

8va

The second system of music consists of two measures. Measure 3 is marked '*8va*' and contains a treble clef with a sixteenth-note arpeggiated chord and a bass clef with a quarter-note chord. Measure 4 contains a treble clef with a half-note chord and a bass clef with a quarter-note chord. A repeat sign is at the end of the system.

8va

The third system of music consists of four measures. Measure 5 is marked '*8va*' and contains a treble clef with a sixteenth-note arpeggiated chord and a bass clef with a quarter-note chord. Measure 6 contains a treble clef with a sixteenth-note arpeggiated chord and a bass clef with a quarter-note chord. Measure 7 contains a treble clef with a half-note chord and a bass clef with a quarter-note chord. Measure 8 contains a treble clef with a half-note chord and a bass clef with a quarter-note chord. A repeat sign is at the end of the system.

1. | 2.

The fourth system of music consists of two measures. Measure 9 is marked '1.' and contains a treble clef with a sixteenth-note arpeggiated chord and a bass clef with a quarter-note chord. Measure 10 is marked '2.' and contains a treble clef with a half-note chord and a bass clef with a quarter-note chord. A repeat sign is at the end of the system.